

Uusi koulu

**Pedagoginen
käsikirja**

EXPERIENCE
PADASJOKI
NOTHING

Padasjoen uusi koulukeskus

Kuva: Padasjoella syntyneet lapset, tilasto

Uudessa koulukeskuksessa on saman katon alla kunnan palveluista varhaiskasvatus, perus- ja lukio-opetus.

Varhaiskasvatuksessa on päivähoidon lisäksi vuoropäivähoitoa, täydentävää varhaiskasvatusta ja avointa varhaiskasvatustoimintaa.

Esiopetus toimii välittömässä läheisyydessä alkuopetusluokkien kanssa. Esioppilaat ovat 20 h esiopetuksessa koulupäivän aikana, aamuisin ja iltapäivisin he voivat käyttää täydentävän varhaiskasvatuksen palvelua.

Alkuopetuksen 1.-2.-luokkaisille tarjotaan mahdollisuus aamuparkki- ja iltapäivähoitotoimintaan.

0-5 –vuotiaitten määrä koulukeskuksessa on noin 50

Esikoululaisten noin 15

1.-2.-luokkalaisten 30

3.-6. –luokkalaisten 79

7-9.-luokkalaisten 50

lukiolaisten 40

2.12.2025

Vuosiluku	Syntyneet / toteutunut lapsimäärä
2011	21 / 22
2012	19 / 25
2013	13 / 18
2014	12 / 15
2015	12 / 18
2016	13 / 12
2017	15 / 15
2018	15 / 14
2019	12 / 14
2020	16
2021	16
2022	15
2023	14
2024*	8

Koulukeskuksen tilojen muut käyttäjäryhmät

Wellamo-opisto käyttää erityisesti taito- ja taideaineiden tiloja, mutta myös kielten opiskelun, luonnontieteen ja muiden reaaliaineiden tiloja

Kunnanvaltuusto kokoontuu kokouksiinsa ja seminaareihin medialuokkatiloissa.

Kunnan omat hyvinvointipalvelut käyttävät liikunta- ja juhlatiloja.

Kuntalaiset, yhdistykset ja yritykset käyttävät juhlatilaa, liikuntatiloja ja muita oppimistiloja.

Kulttuuritapahtumat tapahtuvat juhla- tai muissa yleisöosallistumisen mahdollistamissa tiloissa. Näihin tiloihin kulku ulkokengillä mahdollinen.

Iltakäyttöä varten rakennus on jaettavissa erilaisiin osiin ovi- ja lukitusjärjestelyin.

Turvallinen koulukeskus

Aikuinen on yhteisissä tiloissa lähettyvillä ja nähtävillä tai helposti noudettavissa.

Poistumistiet ovat selkeitä. Kulutiet ja logistiikka **esteettämiä**.

Varhaiskasvatuksen omat rauhalliset tilat myös ulkoalueilla

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ja täydentävän varhaiskasvatuksen toiminnallisen yhteistyö, henkilöstön käyttö

Yhteisöllisyyteen ja vuorovaikutukseen kannustava koulukeskus

Tilat

- Tilat ovat **helposti muunneltavia** ja isommasta ryhmätilasta pystyy helposti jakautumaan **lähellä ja ohjattavissa oleviin pienempiin ryhmätyötiloihin**. Toisinaan oppimiseen jakaannutaan. Luokkatilat voidaan yhdistää toisen luokan kanssa, jolloin samanaikaisopetus mahdollistuu. Erillisinä tiloina käytettäessä **äänieristävyys** on erittäin hyvä. Opetustiloihin ei kuulu äänet muista opetustiloista. Akustiikka on pehmeä.

- Välituntitilat houkuttavat kohtaamisiin. Sisällä ja ulkona järjestetään toiminnallisia välitunteja ja keskusteluihin tai rauhoittumiseen houkuttavia erikoisvälitunteja yhteistyössä järjestöjen ja nuorisopalveluiden kanssa.
- Oppilas- ja opiskelijakuntien työ näkyy arjessa (oma tila, varastot).
- Lukiolaisilla on sekä rauhallinen opiskeluetä kohtaamisiin ja keskusteluihin kannustavat tilat

Yhteisöllisyyteen ja vuorovaikutukseen kannustava koulukeskus

Tilat

- Tilat mahdollistavat liikkumisen, ei paikallaan oloa pitkään
- Taltutetaan nälkä ja jano: välipalamahdollisuudet/ juominen kesken päivän mahdollista
- Aikuisen kanssa keskusteluun pääseminen helppoa, jos mielen päällä asioita, aikuinen löytyy helposti, kohtaamiselle on rauhallinen tila

Luokkatila

Keskittymiseen tukeva tila, ei ääniärsykyitä, selkeys, väripsykologia

Kouluun tulo, ulkotilat

- Koulukuljetuksilla on turvallinen väylä, samoin huoltajien omat jättö- ja noutoalueet. Varhaiskasvatuksen puolella autoilla tulee olla hetkellinen pysäköintimahdollisuus, sillä lapset saatetaan sisälle asti. Eli selkeät liikennejärjestelyt
- Lukiolaisilla on jo osalla omat autot, niille pysäköintitilat.
- Henkilökunnan pysäköintitilat lähellä ovea, jolloin tarvikkeiden kantamismatka jää lyhyeksi. Pysäköintitilat poissa välituntialueista. Riittävästi pysäköintipaikkoja.
- Selkeästi merkitty, mistä mitäkin löytyy eli ohjeistus kunnossa (ovien yläpuolella isolla esim. Alkuopetus, lukio jne., jotta ulkopuolinenkin pystyy löytämään oikeat tilat ja luokka-asteet)
- Keittiön ja muun tavaratoimituksen kulku turvallista

Sisälle koulurakennukseen tulo, lapset ja nuoret

- Oppilailla on riittävästi naulakkotilaa, jossa he voivat vaihtaa käyttöönsä sisäkengät/sukkasilleen - sukkakoulu
- Tiloissa saa kuuluviin musiikin heti eteistiloista alkaen
- Monta eri sisäänkäyntiä (omat solut, auttaisi välituntipihojen rajaamisessa)
- Riittävästi tilaa auloihin naulakoille
- Alkuopetukseen voisi olla tarpeen kuivauskaappi
- Riittävästi varastotilaa
- Toimivat välituntikellot

Sisälle koulurakennukseen tulo, henkilökunta

- Henkilökunnan sosiaaliset tilat on luonteva reitti työpaikalle, työvarusteisiin vaihtoon ja pitkin työpäivää sisä- ja ulkotiloihin siirtymiset nopeassa yhteydessä henkilökunnan taukotiloihin.

Oman opetusryhmän tila

- Akustiikka on pehmeä
- Asioiden visualisointi on helppoa
- Tilassa on paikat siellä tarjolla olevalle välineistölle ja materiaalille, joka on oppilaiden helposti saavutettavissa
- Oppitunnin struktuuri on helposti havainnollistettavissa luokkatilassa
- Tilassa on opettajalla ja ohjaajalla oma työpiste, jolloin oppilas voi hakea ohjausta vapaalta pisteeltä ja saa samalla liikettä
- Oppilaan paikka on rajattavissa eri tavoin: väliseinällä, alustalla, lattiarajauksin

Oman opetusryhmän tila

- Pari- ja ryhmätyöskentely on helposti järjestettävissä, tilan yhteydessä on hiljaiseen yksilötyöhön mahdollisuus samalla kun muu ryhmä työskentelee opetusryhmänä
- Digitaaliset opetusvälineet ovat kaiken aikaa helposti käyttöön otettavissa
- Luokkatila on yhdistettävissä toiseen luokkatilaan. Tilojen välillä on kuitenkin hyvä ääni- ja näköeristys.
- Ei rullailutuoleja.

Oman opetusryhmän tila, tärkeä!

- Äänieristetyt omat luokkatilat
- Riittävästi eriyttämistiloja luokkien lähelle
- Erityisopettajille omat tilat
- Oppilaille omat pulpetit
- Luokkiin ei lasiseiniä
- Toimiva kattava kirjasto
- Luokkiin tilaa tehdä toiminnallisia tehtäviä
- PISTORASIOITA PALJON JA JOKA PAIKKAAN
- Valaistus riittävä, toimiva ja muunneltavissa
- Riittävästi taulutilaa (erikseen esim. Läksyjen tai kokeiden merkintään, struktuurin merkintään sekä ihan opetuskäyttöön oma)

Luokkatilat

- Aineenopettajille ja luokanopettajille omat, pysyvät luokkatilat on erityisen tärkeää, rauhoittaa koulupäivää
- BG/MT -opetustiloista omat suunnittelusuositukset
- Lemmikkieläimen tuominen (koulukoira tai vastaava mahdollista)

Opetustilanteet luokassa

- Opetustuokion jälkeen harjoitteluvaiheessa oppilailla on mahdollisuus vetäytyä rauhallisempaan ryhmätilaan, joka on opettajan helposti valvottavissa ja helppo ohjata työskentelyä.

Erikoisluokkatilat

- Toimivat pohjaratkaisut, jotka on suunniteltu yhdessä tiloja käyttävien opettajien kanssa
- Taito- ja taideaineluokat erikseen (musiikkiin ja käsitöihin erikseen - yhtenäiskoulussa erityisen tarpeen)
- Laadukkaat tarvikkeet, ompelukoneet, kankaat jne.
- Riittävästi säilytys- ja varastotilaa
- Musaluokassa toimiva äänentoisto
- Kotitalousluokan sijoittuminen lähelle valmistuskeittiötä ja/tai kioskia

Erikoisluokkatilat

- Biologian luokassa tehdään laborointeja.
- Tila on riittävä, eikä vaaratilanteita synny esimerkiksi laborointityössä. Turvallisuus on huomioitu laborointiluokissa muun muassa lattiamateriaalin liukastumattomuudessa.
- Oppilaat voivat työskennellä akaseinällä pitkän työskentelypöydän ääressä mikroskopoinneissa ja laboroinneissa.
- Pistorasioita on riittävästi (mikroskooppeja varten) on huomioitu erityisesti takaosan työtason yhteydessä.
- Sivuseinällä on työtaso, jossa 4–5 syvää lavuaaria. Altaiden välissä riittävästi tilaa. Jokaisessa luokassa on vielä lisäksi käsienpesuun tarkoitettu lavuaari.
- Laborointitarvikkeet nostetaan lasiovisiin kuivauskaappeihin, josta ne on helppo löytää seuraavaan käyttöön.
- Opettaja voi näyttää oppilaille samanaikaisesti näytöltään esimerkiksi karttaa ja opetettavaa asiaa. Eli kaksi valkotaulua.
- On tärkeää, että ikkunoista näkyy luontoa.
- Luokassa paljon säilytystilaa varaston säilytystilan lisäksi.
- Seinillä on ripustettuna oppilastöitä.

2.12.2025

Erikoisluokkatilat

- BG- KE -varastoon kulku on suoraan biologian ja kemian luokasta. Fysiikan välineet voivat olla osin luokassa ja osin noudettavissa tästä varastosta.
- Varaston kaapeissa on ikkunat, jotta sisältö on nopeasti löydettävissä.
- Kaappien lisäksi myös avohyllyjä, hyllyissä reunat ja hyllyt nostettavissa luokkaan tavaroineen.
- Varastossa oltava lämpökaappi, jääkaappi + pakastin sekä keittolevy
- Myös varastossa on pari syvää lavuaaria ja työtaso.

Välitunti sisällä

- Sisällä on tila, jossa on mahdollista loikoilla rauhoittumisvälkällä tai ottaa lepohetkiä koulupäivän aikana, kuunnella tarinoita ja lukea tai kuunnella musiikkia.
- Sisävälitunneilla on myös mahdollisuus liikuntaan

Välitunti ulkona

- Piha houkuttaa ulos, siellä on perinteisiä pelejä ja leikkejä sekä kaikenlaisen liikkumisen mahdollistavaa, houkuttelevaa aluetta
- Pihalla on rauhallisia, kohtaamisiin houkuttavia alueita
- Luontoympäristö on keskeinen osa välituntialuetta
- Metsää
- Eri ikäisille omat välituntialueet
- Riittävästi erilaisia välituntihärveitä, kiipeilytelineitä, keinoja yms.
- Katoksia välkkäpihalle
- Helppo valvoa
- Toimivat välituntikellot
- Riittävästi kelloja eri puolille pihaa näkyvillä

Ruokailu

- Ruoka noudetaan linjastosta ja ateriointi tapahtuu kodikkaissa pöytäryhmissä.
- Astioiden palautus on helppoa eikä häiritse muita ruokailijoita
- Ruokalaan riittävästi linjastoja
- Sujuva ruokailu, riittävästi aikaa
- Ruokalaan tarjottimet
- Rauhallinen ruokailuhetki taattava

Liikuntatilat sisällä

- Liikuntatilat suunnitellaan siten, että opetus on samanaikaisesti mahdollista vähintään kahdelle opetusryhmälle.
- Kahdelle opetusryhmälle tarvitaan myös pukuhuonetilat, joissa suihku- ja wc-mahdollisuus
- Yksilöllinen pukuhuonetarve on myös tiloissa huomioitu

Liikuntatilat ulkona

- Jaettavissa oleva jalkapallokenttä
- Monipuoliset ulkoliikuntapaikat ja liikuntaa houkuttava lähiympäristö

Lukeminen

- Tiloissa on lukemiseen houkuttavia paikkoja ja kirjallisuutta on tarjolla.
- Pienryhmätilat mahdollistavat kummioppilaiden ja esimerkiksi lukumummotoiminnan kautta pienryhmien lukuhetket
- Kirjaston lukuvinkkaus toimii sekä koululla että kirjastossa tarpeen mukaan

VERSO-sovittelu

- Verso-sovitteluille on joko oma tai neuvotteluhuoneen kanssa osin yhteinen tila, joissa on kahden erillisen tyhmän mahdollista käydä neuvotteluja toisistaan häiriintymättä. Kumpaankin tilaan vähintään kuusi henkilöä.
- Tilasta ei ole näköyhteyttä yleisiin tiloihin.

Kouluterveydenhoito-, kuraattori-, psykologipalvelut

- Kouluterveydenhuollolla on oma tilansa ja toinen tila on kuraattorin, psykologin ja kouluyhteisöohjaajan yhteiskäytössä, yhdelle työntekijälle kerrallaan. Tila mahdollistaa kahdenkeskiset keskustelut ja pienryhmätyöskentelyn (max 6 henk).
- Riittävästi tiloja, mikäli ovat yhtä aikaa paikalla

Arjen rutiinit

- Välituntivalvonnan tulee olla sujuvaa, ei liian sokkeloisia alueita
- Kellon tulee näkyä kaikkialle
- Kopiokoneet ja tulostusmahdollisuudet eri soluihin, jotta voi valmistella ja suunnitella opetusta
- Monistamossa reilun kokoiset pöydät esim. leikkureille, toimistovermeet helposti saatavilla
- Toimiva ja käytännöllinen silppuri
- Neuvotteluille oma rauhallinen tila
- Akustiikka ja valaistus

- Turvallisuus huomioitu!! Helposti poistuttavissa ja toisaalta sisälle suojauduttavissa
- Kuvistyöt helposti ripustettavissa (esim. ripustuslistat) ja riittävästi tilaa tälle (esim. lasiseinille ei niin laitettavissa)
- Aamu- ja iltapäivätoiminnalle tulee olla järjestettävissä säännönmukaiset tilat, yhteiskäyttö mahdollista, kunhan lukujärjestyksellisesti toiminnalle on saatavissa jaksoittain pysyvät tilat.
- Neuvottelutila
- Riittävästi varastotilaa Hyvä, että varaston saisi myös lukkoon esimerkiksi jos on myös iltakäyttäjiä. Nykyisin liikuntavälineitä on todella paljon, mutta varastotilaa on vähän. Varastot voisi olla myös liukuovella avautuva kaappi, jolloin hakemansa löytää heti.

Hallinto, rehtorit, koulusihteeri

- Sivistysjohtaja-rehtorin, koulusihteerin ja opinto-ohjaajan työtilat ovat henkilöstön taukotilojen välittömässä yhteydessä ja oppilaiden ja opiskelijoiden helposti saavutettavissa. Tilat ovat äänieristetyt ja jokaisesta tilasta on varapoistumistie. Koulusihteerin tilassa tulee olla palosuojatut kassakaappitilat n. 3 neliötä. Koulusihteerin ja rehtorin tila on tarvittaessa yhdistettävissä tai niiden välillä on ovi.
- Neuvottelutila 10 hengelle erillisenä näistä, mutta lähellä hallinnon huoneita.

Opinto-ohjaus

- Opinto-ohjaajan työtilat ovat henkilöstön taukotilojen välittömässä yhteydessä ja oppilaiden ja opiskelijoiden helposti saavutettavissa. Tila mahdollistaa kahdenkeskiset keskustelut mutta myös pienryhmän (n. 6 henk) työskentelyyn.
- Tilassa on varapoistumistie ja yhteys hallinnon henkilöstöön sekä henkilökunnan taukotiloihin.

Yhteisöllisyyteen ja vuorovaikutukseen kannustava koulukeskus

Mihin juurrun?

- Historia näkyviin: olen osa Padasjoen historiaa, juurrun tähän, mitä on ollut ennen meitä. Yhteisöllisyyden vahvistaminen.
- Ajankohtaiset teemat ja ajankohtainen tiedotettava näkyviin: esim. mielenterveyden taidot (info- taulut vai muuta?)

Tilat ja ympäristö tukevat oppimista

Keskeytyksetön toiminta
mahdollista (ei siirtymiä luokkien
läpi)

Rauhoittuminen/lepo

Siirtymät rauhallisia

Selkeät, väriohjatut tilat

Visuaaliset ohjeet, merkit

Oppiminen ja tuotokset näkyvillä

Luontoympäristö kiinteä osa
rakennettua kouluympäristöä

Työyhteisön yhteisöllisyyttä tukevat tilat

- Taukotilat henkilökunnalle tukevat koko rakennuksen yhteisöllisyyttä
- Yhteiset yhteiskäytössä olevat työskentelytilat
- Lyhyt palautuminen myös yksin, mahdollista
- Talon aikuiset kohtaavat luontevasti arjen aikana, ajatusten ja havaintojen vaihto mahdollista
- Luottamuksellisiin puhelinkeskusteluihin on tila
- Riittävästi tilaa henkilökunnan taukoihiin
- Opehuoneessa myös rauhallisen työskentelyn tiloja
- Hiljainen tila aikuisille - kun on enemmän porukkaa, opehuoneeseen tulee enemmän ääntä ja haluaa mahdollistaa höpöttelyn

Henkilökunnan muut sosiaaliset tilat

- Henkilökunnalle oikein mitoitettut pukutilat, joissa suihkut ja unisexwc:t ja HUOM! Käytännöllisesti sijoitettu, joka mahdollistaa päivän aikaiset siirtymiset ulkovalvontaan ja muutoinkin sisälle ja ulos. (Yhteys henkilökunnan taukotiloihin?)

Tukipalvelut ja tukipalvelutilat

- Valmistuskeittiö

Keittiö valmistaa ruuat ja välipalat kunnan lapsille ja nuorille

- Siivouksen ja kiinteistönhoidon tilat

Välineistölle ja välineistön huollolle työtä sujuvoittavat tilat

Henkilöstö toimii arjessa näkyvästi

Liikkuva koulu

Välituntitilat sisällä ja pihalla
houkuttelevat oppilaita ja
henkilökuntaa liikkumaan.

Oppimistilat mahdollistavat
oppimisen seisten, istuen tai liikkuen
Keskittymistä tukeva liikkuminen on
mahdollista

